

18 NOVEMBER—13 DECEMBER.

UIT EEN DAGBOEK VAN 1896.

18 November. *Carabus nemoralis* scharrelt nog rond, ook oorwormen. Reusachtige muggenzwormen dansen in de lucht. De kerstroos staat al lang in bloei, sneeuwkllokjes komen op.

20 November. Groot gevecht tusschen twee Vlaamsche gaaien en een bonte kraai om een doode musch. Koperwieken loopen in 't weiland tusschen spreuwen. Sijtsjes in de elzen.

21 November. Bij 't graven in de tuin komen verscheiden slakken te voorschijn, in winterslaap achter hun wit perkamenten gordijntje. De klaverzuring (*Oxalis acetosella*) ontwikkelt nog steeds nieuwe cleistogame bloemen en rijpe vruchten. Een welriekend viooltje en een sleutelbloem (*Primula acaulis*) staan nog te bloeien.

23 November. Nog vijf jonge boerenzwaluwen in 't Vondelpark, ook jonge zwarte lijsters, die zich te goed doen aan de roode vruchten van *Crataegus Crus Galli*. Vinken nemen in de laatste dagen duidelijk in aantal toe.

26 November. „Knobben” op de Zuiderzee, maar niet te benaderen. Sneeuwgorzen en rotspiepers huizen bij honderden in 't zultebosch. Het trio Muur, Madelief en Kruiskruid staat magnifiek te bloeien.

28 November. Zacht winterweer. Roodborstjes zingen,

dat 't een lust is. Boomkruipertje schreeuwt, koolmeezen zijn zeer druk. Koperwieken onrustig en zwarte lijsters strijdlustig.

29 November. 't Viooltje en de sleutelbloem hebben 't afgelegd. Varens zijn nog groen, ook de klaverzuring houdt zich goed. Onze Lieve Vrouwen Bedstroo wordt zwart. *Poa annua* bloeit rijk.

2 December. Nog altijd muggen; meezen komen in de tuin, vandaag ook een winterkoninkje. Drie roeken spelen krijgertje. Voorjaarsvroegeling bloeit, de kerstroos is nog prachtig.

4 December. In 't Vondelpark heeft geen enkele lijsterbes, inlandsch of uitlandsch, meer vruchten, ook de Meidorens zijn bijna geheel kaal. Maar de hulsten en taxusstruiken zitten nog vol vruchten, 't kardinaalshoedje lijkt vol te zitten, maar al de gele zaden zijn uit de „hoedjes” verdwenen. De Bergmispel (*Cotoneaster*) schijnt door de vogels niet opgemerkt te worden.

8 December. Staartmeesjes in 't Park, Kramsvogels in Artis, Zaagbekken en een Nonnetje op de Zuiderzee.

13 December. In de sloot leven nog: bootsmannetjes (*Notonecta* en *Corixa*), gerande watertorren (*Dytiscus marginalis*) en kleine roode watermijtjes. T.

Vragen en Korte Mededeelingen.

Provisie voor 't Terrarium.

Gisterenmorgen ben ik als naar gewoonte op de Krekeltangst gegaan en is het mij niettegenstaande het reeds vergevorderde seizoen, gelukt er nog ± 100 te bemachtigen; ook heb ik nog een 13 tal zoogenaamde „keizers” (grote vliegen) kunnen snappen (deze laatste vooral met het oog op de boomkikvorsch).

Nauwelijks had ik een en ander in het terrarium geworpen, of er werd door diverse diersoorten ijverig jacht op gemaakt. De *vivipara's* en *muralis*, kozen de „keizers” voor hun deel en hebben deze voor het grootste gedeelte verorberd; de overige zijn door de *Rana's Esculenta* en *Temporaria* verslonden. De Boomvorsch voor wie ik dezelve bestemd had, ging dit alles, wegens zijn onaangewende vlugheid voorbij, hoewel hij menigmaal met de oogen de vliegen volgde.

De *Lacerta Viridis* heeft ettelijke krekels naar binnen gewerkt; echter minder, als ik dat wel van hem gewend ben.

De *Rana's esculenta* en *temporaria* hebben mede een groot deel der krekels verslonden; misschien hebt gij ook reeds de ondervinding opgedaan; de *Rana arvalis* schijnt er ook zeer op gesteld; die heeft er althans verscheidene gegeten.

Doch wat u misschien nog niet ontwaarde, is, dat ook de Boomkikvorsch en Land-Salamander, krekels lusten.

Een der Land-Sal. heeft er zelfs 3 achter elkaar verslonden en ik snapte het toevallig, dat ook de Boomkikvorsch er één onderhanden had.

Krekels, en desnoods liefst de kleinste, schijnt dus een uitstekend voedsel, en er is ook gemakkelijk aan te komen. Jammer dat de tijd haast daarvoor voorbij is. Enfin, ik zal trachten of ik de dieren hun winterslaap kan laten houden.

Amsterdam.

H. SCHULTZ.

Haantje en Hennetje.

In een schrijven over 't mooie blauwe klokje *Campanula persicifolia* doet de heer J. Rikkink te Denekamp ons een alleraardigste mededeeling.

Zooals bekend is, bloeien de *Campanula*-soorten waarvan

aan ieder 't gewone blauwe klokje (*C. rotundifolia*) wel bekend zal zijn in twee tempo's. Eerst laten de helmhokjes hun stuifmeel los, dat dan door de groeiende stijl met de nog onontplooid stempel omhoog gevoerd wordt; en later ontplooiën zich de drie stempellobben. Ongeveer hetzelfde gebeurt bij de Zandklokjes (*Jasione*) en ook bij distels, paardebloemen — kortom alle saamgesteldbloemigen.

De heer Rikkink schrijft ons nu, dat in Overijsel de bloemen van *Campanula persicifolia* in hun eerste stadium van bloei „Haantje” en in 't laatste tijdperk „Hennetje” genoemd worden. Of moet 't andersom zijn?

In elk geval vinden wij 't al heel aardig, dat 't volk wat aan die bloemen waargenomen heeft en dringend verzoeken wij onze lezers, ons getrouw mededeeling te doen van alle dergelijke gevallen van „volks-botanie” of „volks-zoölogie”. T.

Insectendooder.

Over het insectendooder is reeds heel wat geschreven in dit tijdschrift. Toch doet u misschien den een of anderen lezer nog eenen dienst, door het volgende onder de rubriek „Vragen en korte mededeelingen” op te nemen.

De heer C. M. L. Kouw, Linaeusstraat No. 78, hoek Ringkade te Amsterdam, moet, zooals ik vernomen heb, een zeer doelmatigen insectendooder hebben vervaardigd, welke voor den prijs van f 1.40 bij hem verkrijgbaar is.

Hij bestaat uit een ovalen bus (bodem 9 bij 5 cM.) van 14 cM. hoogte, welke door een gazen tusschenbodem in tweeën is verdeeld. In het onderste gedeelte wordt een bepaalde hoeveelheid (1 cM.³ ongeveer) van een zekere vloeistof gedaan, wier dampen door den gazenbodem heendringen en zoo wordt al wat er boven leeft, gedood.

De benoedigde vloeistof wordt per 50 cM.³ door bovengenoemden heer voor 65 ct. geleverd.

Utrecht.

L. FLENTGER.

In afl. 2 van uw tijdschrift komt een „eenvoudig middel” voor om vlinders te doden. Ik meen dat er een nóg eenvoudiger middel bestaat — om insecten in 't algemeen te